

Nota van toelichting

ALGEMEEN

Inleiding

Met het wetsvoorstel Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag (hierna ook: Wskd) wordt een volgende stap gezet in de betere borging van het bestaansminimum van mensen met schulden en het zoveel mogelijk voorkomen van ophoging van schulden met onnodige kosten. Het wetsvoorstel bewerkstelligt dit door de noodzakelijke verbetering van de uitwisseling van gegevens te regelen in geval van samenloop van derdenbeslagen en verrekeningen bij periodieke inkomsten. Hiermee wordt een viertal doelen nagestreefd.

- (1) Het wetsvoorstel draagt eraan bij dat beslagleggende en verrekenende partijen zoveel mogelijk uitsluitend overgaan tot incasso-activiteiten als is te voorzien dat dit effect zal hebben (zgn. opportuniteitsafweging).
- (2) Het draagt eraan bij dat rekening wordt gehouden met lopende beslagen en verrekeningen bij de vaststelling van de beslagvrije voet.
- (3) Aan de hand van de gegevensuitwisseling kan worden vastgesteld wie de coördinerende deurwaarder is of welke partij die rol toekomt.
- (4) Met behulp van de gegevensuitwisseling kan de coördinerende deurwaarder zijn taak uitvoeren.

Hiertoe bevat het wetsvoorstel grondslagen voor de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van: (1) het maken van een opportuniteitsafweging; (2) het vaststellen van de beslagvrije voet; (3) het identificeren van de coördinerende deurwaarder; (4) het uitvoeren van het coördinerend deurwaarderschap.

De betreffende beslagleggende en verrekenende partijen zijn de Belastingdienst, gemeenten, waterschappen, de SVB, UWV, het CJIB, het LBIO en gerechtsdeurwaarders. Het wetsvoorstel regelt dat een van de partijen die een opportuniteitsafweging wil maken, de beslagvrije voet wil vaststellen, de vraag moet beantwoorden of er een coördinerende deurwaarder is en zo ja, wie dat is, of uitvoering moet geven aan het coördinerend deurwaarderschap daartoe de benodigde gegevens mag opvragen bij de partij(en) die reeds beslag heeft of hebben gelegd of verrekent of verrekenen bij een vordering van de schuldenaar op dezelfde derde.

Het wetsvoorstel bepaalt dat in een algemene maatregel van bestuur (hierna: AMvB) wordt opgenomen *welke* gegevens moeten worden uitgewisseld voor de vier doelen. Hierin voorziet deze AMvB. In de artikelsgewijze toelichting wordt bij elk van de doelen van het wetsvoorstel aangegeven welke gegevens in dat verband mogen worden opgevraagd. In deze nota van toelichting wordt eerst stilgestaan bij de routevoorziening die de gegevensuitwisseling technisch ondersteunt (par. 1). Vervolgens wordt stilgestaan bij privacyaspecten rond de routevoorziening. Daarna worden de gevolgen van de AMvB (par. 3) en de uitvoering besproken (par. 4). Tot slot komen de financiële gevolgen (par. 5) en de adviezen en consultatiereacties aan de orde (par. 6).

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat van verrekening in de zin van het wetsvoorstel en deze AMvB sprake is voor zover het gaat om (1) eenzijdige verrekeningen, op grond van een wettelijke bevoegdheid tot verrekening, (2) betalingsregelingen waarover een overheidsorganisatie afspraken maakt met de schuldenaar, bijvoorbeeld over termijnen, op grond van een wettelijke bevoegdheid tot verrekening, en (3) uitkeringsinstanties die onderling verrekenen (zgn. pseudoverrekening), voor zover daarbij inbreuk wordt gemaakt op de aflossingscapaciteit van de burger. Er wordt inbreuk gemaakt op de aflossingscapaciteit indien er inhoudingen plaatsvinden ten aanzien van lopende en toekomstige

stige inkomsten zoals loon of een uitkering. Reeds uitgevoerde pseudoverrekeningen maken geen inbreuk (meer) op de aflossingscapaciteit van de burger en vallen buiten de reikwijdte van het wetsvoorstel en deze AMvB.

1. Routeervoorziening

Omdat het kabinet het wenselijk achtte dat overheidsorganisaties die derdenbeslag leggen en verrekenen bij een beslagregister worden betrokken, is verkend of het Digitaal Beslagregister van de gerechtsdeurwaarders met deze organisaties kan worden uitgebreid. Uitkomst van de verkenning is – kort gezegd – dat een routeervoorziening zal worden ingericht. De partijen sluiten hierop aan. Op deze manier kunnen alle aangesloten partijen gegevens inzake derdenbeslagen en verrekeningen bij elkaar opvragen via de routeervoorziening. Hierdoor is het niet nodig om een grote hoeveelheid gegevens, waaronder persoonsgegevens, over derdenbeslagen en verrekeningen op één centrale plaats op te slaan.

Teneinde de gegevens te kunnen uitwisselen, verplicht het wetsvoorstel partijen die een derdenbeslag of verrekening starten, het derdenbeslag of de verrekening aan te melden bij de routeervoorziening. Wordt een beslag of verrekening beëindigd, dan meldt de beslagleggende of verrekenende partij het beslag of de verrekening bij de routeervoorziening af.

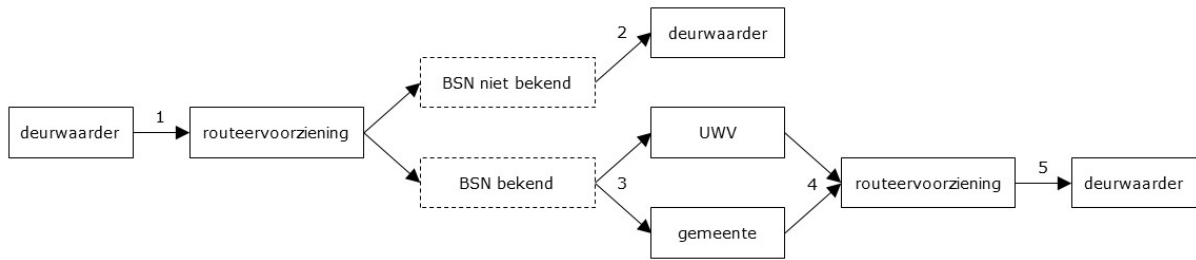
Voor elk lopend derdenbeslag en elke lopende verrekening wordt een tweetal gegevens in de routeervoorziening opgeslagen gedurende het beslag of de verrekening. Het gaat om het burgerservicenummer (hierna: BSN) van schuldenaren die te maken hebben met een derdenbeslag of verrekening, gekoppeld aan een nummer waarmee de beslagleggende of verrekenende partij kan worden geïdentificeerd: het Organisatie Identificatie Nummer (hierna: OIN). Indien de beslagleggende partij een gerechtsdeurwaarder is die geen OIN heeft, wordt zijn zogenoemde GDW-nummer, waarmee de gerechtsdeurwaarder in het DBR wordt geïdentificeerd, opgeslagen. Het BSN gekoppeld aan een OIN of GDW-nummer wordt in de zogenoemde verwijsindex van de routeervoorziening opgeslagen. Op deze manier wordt geborgd dat uitsluitend partijen worden bevestigd die een derdenbeslag hebben gelegd of verrekening hebben gestart bij een schuldenaar. Zonder verwijsindex zouden vragen met betrekking tot een bepaalde schuldenaar worden gestuurd aan alle partijen die zijn aangesloten op de routeervoorziening. Een verwijsindex beperkt het uitwisselen van gegevens. Dit verdient de voorkeur vanuit het oogpunt van privacy en in de tweede plaats met het oog op het zo min mogelijk belasten van de informatiesystemen van de aangesloten partijen.

Het BSN wordt versleuteld in de verwijsindex opgeslagen. De sleutel voor ontsleutelen blijft uitsluitend lokaal beschikbaar in de verwijsindex. Buiten de routeervoorziening is de sleutel niet bekend.

De routeervoorziening wordt gefaseerd geïmplementeerd. De gefaseerde implementatie betekent dat eerst de routeervoorziening met verwijsindex wordt gebouwd en de beslagleggende en verrekenende partijen hierop worden aangesloten. De routeervoorziening gaat vervolgens 'live'. De aangesloten partijen kunnen vanaf dat moment ten behoeve van een van de vier verwerkingsdoelen aan de routeervoorziening vragen of een andere beslagleggende of verrekenende partij reeds een beslag of verrekening bij een bepaald BSN heeft lopen. Als dat het geval is, antwoordt de routeervoorziening welke partij(en) het betreft. De vragende partij kan vervolgens zelf contact opnemen met de betreffende partij(en) om de benodigde gegevens op te vragen. In de tweede fase van de implementatie wordt de geautomatiseerde gegevensuitwisseling voor de vier verwerkingsdoelen tussen de aangesloten partijen via de routeervoorziening mogelijk gemaakt.

De werking van de routeervoorziening vanaf de tweede fase van de implementatie wordt hieronder beschreven aan de hand van een voorbeeld. De gegevensuitwisseling via de

voorziening in het voorbeeld wordt hieronder vereenvoudigd schematisch weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Vereenvoudigde weergave van gegevensuitwisseling via routeervoorziening

Stel dat een gerechtsdeurwaarder voor het maken van een opportuniteitsafweging wil nagaan of er bij de schuldenaar reeds derdenbeslagen of verrekeningen lopen. De bevraging en de beantwoording loopt dan als volgt.

1. De gerechtsdeurwaarder vraagt de voor zijn opportuniteitsafweging noodzakelijke gegevens aan de routeervoorziening. Daarbij zendt de gerechtsdeurwaarder het BSN van de schuldenaar mee en in voorkomende gevallen mogelijk het BSN van degene met wie hij in enige gemeenschap van goederen is gehuwd dan wel een geregistreerd partnerschap is aangegaan. In de routeervoorziening wordt nagegaan of het BSN in de verwijsindex bekend is.
2. Indien het BSN niet bekend is in de verwijsindex, krijgt de gerechtsdeurwaarder dit als antwoord terug en hoeft hij dus geen rekening te houden met lopende derdenbeslagen of verrekeningen.
3. Als het BSN wel in de verwijsindex staat omdat UWV en een gemeente jegens de schuldenaar zijn overgegaan tot een verrekening respectievelijk beslaglegging, dan worden de vragen die de gerechtsdeurwaarder aan de routeervoorziening heeft gesteld, doorgezonden aan UWV en de gemeente. UWV en de gemeente worden geïdentificeerd doordat hun OIN's aan het BSN zijn gekoppeld.
4. UWV en de gemeente sturen hun antwoorden naar de routeervoorziening.
5. De routeervoorziening bundelt de antwoorden in één dossier en zendt dit naar de gerechtsdeurwaarder die de vragen heeft gesteld.

De gegevens die worden uitgewisseld via de routeervoorziening worden tijdens de duur van de routing in de voorziening opgeslagen in een dossier. Na verzending van de gegevens aan de vragende partij worden de gegevens in de voorziening direct vernietigd. Dit betekent dat de gegevens gedurende enkele seconden in de routeervoorziening worden opgeslagen.

In artikel 8 wordt de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: SZW) als verwerkingsverantwoordelijke aangewezen. De AMvB wijst daarnaast in artikel 9 de verwerker aan, die voor de ketenpartijen de routeervoorziening inricht en beheert. De verwerker is het Bureau Ketensamenwerking Werk en Inkomen (hierna: BKWI) van het UWV. De aangesloten partijen blijven zelf verantwoordelijk voor de verwerking van de gegevens die zij via de routeervoorziening ontvangen. Uiteraard moet de voorziening met technische en organisatorische maatregelen veilige gegevensuitwisseling borgen. Hierover verantwoordt de verwerker zich jaarlijks. De partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de aansluiting op de routeervoorziening.

Benadrukt wordt dat een partij die wordt bevraged uitsluitend de gegevens kan verstrekken waarover zij beschikt.

2. Privacyaspecten

Teneinde gegevens ten aanzien van een bepaalde schuldenaar te kunnen uitwisselen via de routeervoorziening maken de betrokken partijen bij het vragen en verstrekken van gegevens gebruik van het BSN van de betreffende schuldenaar. Gerechtsdeurwaarders en overheidsorganisaties kunnen gegevens opvragen door het BSN van de schuldenaar aan de routeervoorziening door te geven. Het wetsvoorstel noch de AMvB voorzien in een grondslag voor deze verstrekking van het BSN. De betrokken partijen zijn namelijk op grond van het bestaande recht reeds bevoegd om gebruik te maken van het BSN (art. 10 Wet algemene bepalingen burgerservicenummer).

Hoewel de gegevens in de AMvB op zichzelf niet altijd te kwalificeren zijn als persoonsgegevens, zijn ze dat wel in combinatie met de gegevens waarmee ze bij een uitwisseling via de routeervoorziening worden verzonden omdat ze altijd naar een persoon te herleiden zijn.

De rechtvaardiging van de inbreuk op de privacy van schuldenaren ten aanzien van wie een derdenbeslag is gelegd of verrekening is gestart, is opgenomen in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel. Daarin is ook toegelicht dat de hand is gehouden aan de uitgangspunten van gegevensminimalisering en doelbinding. Voorts is hierin beschreven dat een PIA op het wetsvoorstel en de ontwerp-AMvB is uitgevoerd.

In de artikelsgewijze toelichting wordt per persoonsgegeven toegelicht waarom het noodzakelijk is dit uit te wisselen bij het betreffende verwerkingsdoel. De betrokken partijen worden gevraagd in aanvulling op eerder uitgebrachte uitvoeringstoetsen op een eerder concept van de AMvB thans aanvullende uitvoeringstoetsen uit te brengen op de gewijzigde concept AMvB. Bij de aanvullende uitvoeringstoetsen wordt elke partij gevraagd aan te geven welke gegevens voor deze partij noodzakelijk zijn voor het betreffende verwerkingsdoel. Na beoordeling hiervan wordt bij ministeriële regeling bepaald welke gegevens een partij voor een bepaald doel mag opvragen; de grondslag hiervoor is opgenomen in artikel 6 van de AMvB. Teneinde dit in de techniek te kunnen verwerken, wordt in de routeervoorziening een zogenoemde autorisatiematrix gebouwd. Daarin wordt hetgeen in de AMvB en ministeriële regeling is bepaald verwerkt, zodat de routeervoorziening 'weet' welke gegevens een bepaalde partij voor een bepaald doel mag ontvangen en alleen die gegevens na ontvangst doorzendt naar de bevragende partij.

3. Gevolgen

Zodra de aanvullende uitvoeringstoetsen op de concept AMvB zijn ontvangen, worden deze verwerkt in de AMvB en worden de gevolgen van de AMvB in deze paragraaf toegelicht.

4. Uitvoering

Zodra de aanvullende uitvoeringstoetsen op de concept AMvB zijn ontvangen, wordt de uitvoering van de AMvB in deze paragraaf toegelicht.

5. Financiële gevolgen

Zodra de aanvullende uitvoeringstoetsen zijn op de concept AMvB zijn ontvangen, zullen de financiële gevolgen van de AMvB in deze paragraaf worden toegelicht.

6. Advies en consultatie

In juli 2020 zijn de Belastingdienst, VNG, UvW, SVB, UWV, het CJIB, LBIO, de KBvG en SNG gevraagd een uitvoeringstoets op een eerder concept van de AMvB uit te brengen. Tevens is het concept voorgelegd aan BKWI, IB en SNG. De ontvangen reacties zijn zo goed mogelijk verwerkt in de AMvB en voorliggende nota van toelichting.

Deze paragraaf wordt aangevuld na de ontvangst van de aanvullende uitvoeringstoetsen op en de internetconsultatie van de AMvB.

CONCEPT

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 1. Begripsbepaling

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat net als in het wetsvoorstel in de AMvB onder schuldenaar mede wordt verstaan degene met wie hij in enige gemeenschap van goederen als bedoeld in de eerste afdeling van de zevende titel van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is gehuwd dan wel op die voorwaarden een geregistreerd partnerschap is aangegaan.

In de AMvB zijn drie begripsbepalingen opgenomen in artikel 1. Daarin wordt bepaald dat onder *Onze Minister* wordt verstaan de Minister van SZW, dat onder *wet* wordt verstaan de Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag en onder *de voorziening* de routevoorziening.

Artikel 2. Gegevensuitwisseling voor de opportuïteitsafweging

De gerechtsdeurwaarder maakt een opportuïteitsafweging, waarna de schuldeiser uiteindelijk beslist of hij wil doorgaan met een beslaglegging of niet. Het onderzoek dat aan die afweging ten grondslag ligt, voert de gerechtsdeurwaarder uit nadat hij van de schuldeiser een opdracht voor de betreffende ambtshandelingen heeft ontvangen en in elk geval vóórdat hij een juridische procedure inleidt of beslag legt. De gerechtsdeurwaarder kan ook een opportuïteitsafweging maken tijdens de duur van het derdenbeslag, bijvoorbeeld vanwege gewijzigde omstandigheden. Te denken valt aan een wijziging in de inkomsten van de schuldenaar of een nieuw beslag jegens de schuldenaar onder de derdenbeslagene van een schuldeiser met een preferente vordering. De gerechtsdeurwaarder zal de in verband met een beslaglegging gemaakte kosten in eerste instantie namens de schuldeiser op de schuldenaar verhalen. Blijkt de schuldenaar betalingsonmachtig, dan zijn de kosten voor rekening van de schuldeiser. Een goed onderbouwde opportuïteitsafweging is dus in het belang van zowel de schuldenaar als de schuldeiser. Ook als een overheidsorganisatie de mogelijkheid heeft een opportuïteitsafweging te maken, heeft de schuldenaar er belang bij dat deze goed is onderbouwd. Gerechtsdeurwaarders mogen gegevens gaan opvragen ten behoeve van een opportuïteitsafweging alsmede bij AMvB te bepalen partijen (zie art. 7).

Ten behoeve van de opportuïteitsafweging van gerechtsdeurwaarders en de bij AMvB aangewezen partijen moeten de beslagleggende en verrekenende partijen op grond van artikel 2 van de AMvB de volgende gegevens desgevraagd verstrekken:

Onderdeel a

In de eerste plaats is het van belang om te weten of een van de aangesloten partijen gebruikmaakt van haar bevoegdheid om een derdenbeslag te leggen of te verrekenen ten aanzien van de schuldenaar en zo ja, van welke bevoegdheid zij gebruikmaakt. Het gaat om (a) het leggen van beslag, (b) het doen van een vordering op grond van artikel 19 van de Invorderingswet 1990, (c) het nemen van verhaal op grond van artikel 27 van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften of artikel 6:4:6 van het Wetboek van Strafvordering en (d) een bij wettelijk voorschrift gegeven bevoegdheid tot verrekening, niet zijnde verrekening die plaatsvindt in het kader van een met de schuldenaar overeengekomen betalingsregeling. Sommige partijen hebben meer dan één bevoegdheid. Zo heeft UWV de bevoegdheid om beslag te leggen en om te verrekenen. Daarom is het van belang dat een partij aangeeft van welke bevoegdheid zij gebruikmaakt.

Onderdeel b

Indien sprake is van een executoriaal beslag, kan een beslaglegger meedelen in de opbrengst van de inning. Wanneer conservatoir beslag is gelegd, kan het beslag de verdere

tenuitvoerlegging van andere beslagen onder de derdenbeslagene frustreren. Als conservatoir beslag is gelegd, is het meedelen in de executie opbrengst voorwaardelijk totdat de vordering is vast komen te staan.

Onderdeel c

Schuldeisers hebben bij het verhalen van een schuld in beginsel gelijke rechten, tenzij de wet anders bepaalt (art. 3:277, eerste lid, Burgerlijk Wetboek (hierna: BW)). Zo kent de wet aan bepaalde categorieën van schuldeisers een voorrangrecht toe. Dat wil zeggen dat deze schuldeisers na de uitwinning van de goederen als eerste aanspraak kunnen maken op betaling van hun vordering en andere schuldeisers daarna aan de beurt komen. Een schuldeiser met een specifiek voorrecht op een bepaald goed heeft bij het verhaal op het desbetreffende goed in de regel voorrang op een schuldeiser met een algemeen voorrecht (art. 3:280 BW).

Indien een schuldeiser met een concurrente vordering weet dat een andere schuldeiser een hoge preferente vordering heeft, weet eerstgenoemde dat hij mogelijk voorlopig en wellicht lange tijd feitelijk niet kan meedelen in de executieopbrengst. Dit is van belang om te kunnen meewegen bij de opportuïteitsafweging. Daarom moet voor deze afweging kunnen worden gevraagd of het beslag is gelegd voor een concurrente vordering of preferente bevordering, dat wil zeggen dat die partij voorrang heeft overeenkomstig Titel 10 van Boek 3 BW, een andere wet of een daarop gebaseerde regeling, dan wel een contractuele regeling. Daarbij is van belang om te weten op welke wettelijke grondslag de vordering is gebaseerd, omdat preferentie een relatief begrip is. Dat wil zeggen dat de ene vordering preferent is in verhouding tot de andere. Aan de hand van de wettelijke grondslagen kan worden bepaald hoe preferent de preferente vorderingen in verhouding tot elkaar zijn.

Onderdelen d tot en met h

De partij die een opportuïteitsafweging maakt, moet de resterende aflossingscapaciteit van de schuldenaar kunnen berekenen. Een partij kan die berekening maken aan de hand van de volgende factoren: de hoogte van de openstaande vordering(en) van (een) andere partij(en), de hoogte van de periodieke inhouding voor die vordering(en), de periode van die inhouding (doorgaans maandelijks of eens per vier weken), het bedrag van de periodieke ophoging van de vordering(en) (bijv. rente) en de periode van die ophoging. Een periodieke ophoging betreft bijvoorbeeld rente. Als een partij weet wat de resterende aflossingscapaciteit is, kan zij ten behoeve van de opportuïteitsafweging een inschatting maken van de termijn waarop de vordering kan worden afgelost.

Onderdelen i en j

Ten behoeve van het berekenen van de aflossingscapaciteit van de schuldenaar mag een partij de door een andere partij vastgestelde beslagvrije voet opvragen en de informatie waarop deze is gebaseerd – zoals de leefsituatie en inkomensgegevens van de schuldenaar, zodat zij de beslagvrije voet desgewenst zelf kan narekenen. In geval van samenloop is het de taak van de coördinerende deurwaarder om de beslagvrije voet vast te stellen. Dat betekent echter niet dat andere partijen die beslag leggen of verrekenen de beslagvrije voet niet ook zelf zouden mogen berekenen.

Artikel 3. Gegevensuitwisseling voor de vaststelling van de beslagvrije voet

Is sprake van beslag of verrekening op andere periodieke inkomsten dan waarop een partij beslag legt dan moet hiermee rekening worden gehouden bij de vaststelling van de beslagvrije voet. Door de beslagleggende partij inzicht te geven in andere beslagen en verrekeningen kan hij deze verdisconteren in de vast te stellen beslagvrije voet.

Voorbeeld vaststellen beslagvrije voet bij samenloop met fictieve bedragen

Jan heeft een inkomen uit loon van 1.200 euro per maand en een beslagvrije voet van 1.000 euro. In deze beslagvrije voet is verdisconteerd dat Jan toeslagen ontvangt. Stel dat Jans zorgtoeslag van 80 euro maandelijks wordt verrekend door de Belastingdienst/Toeslagen. De verrekening beperkt zijn aflosmogelijkheden. Waar Jan oorspronkelijk 200 euro per maand (maandinkomen minus beslagvrije voet) zou kunnen aflossen, kan hij door de lopende verrekening nog 120 euro aflossen. Laat een schuldeiser beslag leggen op Jans inkomen, dan zal hij met de verrekening rekening moeten houden en de beslagvrije voet moeten vaststellen op 1.080 euro (beslagvrije voet plus maandelijkse verrekening).

Op dit moment kan een partij uitsluitend over de benodigde informatie beschikken door alle (mogelijke) inkomensverstrekkers van de schuldenaar of de schuldenaar zelf hierover te bevragen. De informatie is noodzakelijk voor elke partij die bij haar beslag of verrekening rekening dient te houden met de beslagvrije voet, dus voor elk van de partijen die wordt aangesloten op de routeervoorziening.

Elke partij die beslag wil leggen of wil verrekenen heeft de informatie nodig op het moment dat zij gerechtigd is om over te gaan tot verrekening, beslag, vorderen van inkomen of verhaal zonder dwangbevel op periodieke inkomsten. Daarnaast zal een beslagleggende of verrekenende partij de beslagvrije voet gedurende de tenuitvoerlegging van het beslag of de verrekening zo nodig moeten kunnen herrekenen (art. 475da, tweede t/m vijfde lid, Rv). Zij zal dan opnieuw informatie moeten verkrijgen over mogelijk op andere periodieke inkomsten lopende beslagen en verrekeningen.

Dit artikel regelt de gegevensuitwisseling zodat in geval van samenloop van meerdere beslagen en mogelijk verrekening de beslagvrije voet adequaat kan worden vastgesteld. De volgende gegevens moeten desgevraagd worden verstrekt:

Onderdeel a

In de eerste plaats is het van belang om te weten of een van de aangesloten partijen gebruikmaakt van haar bevoegdheid om een derdenbeslag te leggen of te verrekenen ten aanzien van de schuldenaar en, indien de schuldenaar gehuwd is in de zin van artikel 3 van de Participatiewet, de echtgenoot als daar bedoeld, en zo ja, van welke bevoegdheid zij gebruikmaakt. Indien er niet reeds beslag is gelegd of wordt verrekend, hoeft de partij die de beslagvrije voet moet vaststellen daarbij dus geen rekening te houden met andere beslagen of verrekeningen.

Onderdeel b

Teneinde te kunnen bepalen of sprake is van derdenbeslagen en verrekeningen met betrekking tot een periodieke inkomstenbron onder *dezelfde* derde (samenloop) is het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN) of BSN van de derdebeslagene, beslaglegger dan wel verrekenaar nodig.

Het betreft bijvoorbeeld een BSN van de derdebeslagene wanneer de derdebeslagene een eenmanszaak heeft.

In geval de schuldeiser beslag op een periodieke inkomstenbron van de schuldenaar onder zichzelf heeft gelegd, is sprake van zogenoemd eigenbeslag (art. 479h Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv)). De schuldeiser is in dat geval zowel beslaglegger als derdebeslagene. Op de vraag wat het RSIN van de derdebeslagene en de beslaglegger is, wordt dan dus hetzelfde antwoord gegeven.

Onderdeel c

De coördinerende deurwaarder stelt namens de gezamenlijke beslagleggende partijen de beslagvrije voet vast en vormt voor de beslagleggende partijen, de derde en de schuldenaar het aanspreekpunt bij vragen rond de beslagvrije voet. Het is daarom bij de vaststelling van de beslagvrije voet van belang te weten of er een coördinerende deurwaarder is en zo ja, welke partij dit is en wat haar adresgegevens zijn.

Onderdeel d

De datum van het beslag is bij de vaststelling van de beslagvrije voet nodig met het oog op artikel 475c, vierde lid, Rv. Dit artikellid bepaalt dat indien reeds beslag ligt op een andere vordering tot periodieke betaling, de beslaglegger die het latere beslag legt bij de vaststelling van de hoogte van de beslagvrije voet rekening houdt met dit eerder gelegde beslag.

Onderdelen e, f, en g

Bij de vaststelling van de beslagvrije voet moet rekening worden gehouden met reeds gelegde beslagen en gestarte verrekeningen en de beslagvrije voet die daarbij wordt aangehouden. Daarom is het noodzakelijk de hoogte van openstaande vorderingen, de hoogte van de periodieke inhoudingen en de periode van de periodieke inhoudingen te weten. Als bijvoorbeeld een uitkering of toeslag door een verrekening tijdelijk lager is, is er – uitgaande van dezelfde beslagvrije voet – minder afloscapaciteit.

Onderdeel h

Als er een coördinerende deurwaarder is, kan een partij de door de coördinerende deurwaarder vastgestelde beslagvrije voet opvragen en hanteren, zodat zij deze niet zelf hoeft te berekenen.

Onderdeel i

Een partij mag ook de gegevens op basis waarvan een andere partij de beslagvrije voet heeft gebaseerd opvragen, zodat zij de beslagvrije voet desgewenst zelf kan narekenen.

Onderdeel j

Voorts is het van belang dat aangesloten partijen aan de Belastingdienst kunnen vragen of de schuldenaar en, indien de schuldenaar gehuwd is in de zin van artikel 3 van de Participatiewet, de echtgenoot als daar bedoeld, de voorlopige teruggaaf als bedoeld in artikel 475c, eerste lid, onderdeel h, Rv ontvangt. Indien de voorlopige teruggaaf als additionele inkomsten wordt ontvangen, moet de beslagvrije voet hiermee worden vermindert op grond van artikel 475db, eerste lid, Rv. Dit gegeven kan reeds tussen de Belastingdienst en gerechtsdeurwaarders worden uitgewisseld en zal via de routevoorziening worden uitgewisseld.

Onderdeel k

Ten slotte is het van belang dat aangesloten partijen aan de Belastingdienst kunnen vragen of de schuldenaar een tegemoetkoming ontvangt als bedoeld in artikel 475, eerste lid, onderdeel j, Rv. Het gaat om de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. Indien een dergelijke toeslag wordt ontvangen, moet ook bij beslag dan wel verrekening met betrekking tot de toeslag de beslagvrije voet in acht worden genomen. Als reeds beslag ligt op een toeslag, moet de latere beslaglegger op een andere periodieke inkomstenbron rekening houden met het feit dat de schuldenaar door het beslag op de toeslag een beperktere dan wel geen resterende afloscapaciteit heeft (art. 475c, vierde lid, Rv). Hij kan dit doen door de beslagvrije voet met de hoogte van de beslagen toeslag te vermeerderen.

Artikel 4. Gegevensuitwisseling voor de identificatie van de coördinerende deurwaarder

Als sprake is van meerdere derdenbeslagen ten laste van de schuldenaar op dezelfde inkomstenbron, treedt een van de beslagleggende partijen in de rol van coördinerende deurwaarder. De andere partijen verwijzen de schuldenaar en de derde als het gaat om de beslagvrije voet in al hun communicatie zoveel mogelijk naar deze coördinerende deurwaarder. Het is daarom van belang dat zij bij het leggen van beslag of starten van een verrekening bekend zijn met de identiteit van de coördinerende deurwaarder of van de partij die de rol vervult.

Artikel 4 van de AMvB bepaalt dat voor de identificatie de coördineerde deurwaarder de volgende gegevens desgevraagd worden verstrekt:

Onderdeel a

Om te bepalen of er een coördinerend deurwaarder is en zo ja, welke partij dit is of die rol vervult, moet de vragende partij weten of een van de aangesloten partijen een derdenbeslag heeft gelegd ten aanzien van de schuldenaar en zo ja, van welke bevoegdheid daartoe zij gebruikmaakt.

Onderdeel b

Een schuldenaar kan verschillende inkomstenbronnen hebben. Bijvoorbeeld salaris en een uitkering. Lopen er bij het salaris of de uitkering verschillende derdenbeslagen of verrekeningen, dan is er per inkomstenbron een coördinerende deurwaarder. Daarom heeft een partij die de coördinerende deurwaarder wil identificeren het RSIN of BSN van de derdebeslagene nodig.

Onderdelen c en d

Artikel 478, eerste lid, Rv geeft de hoofdregel voor situaties van samenloop waarin meerdere beslagen op dezelfde inkomstenbron worden gelegd: de deurwaarder met het oudste executoriale beslag vervult dan de rol van coördinerende deurwaarder. Er zijn twee uitzonderingen op de hoofdregel.

Een van de twee uitzonderingen is opgenomen in artikel 19, zevende lid, IW 1990 zoals dat luidt na inwerkingtreding van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (hierna: Wet vBVV). Het gaat om een samenloop situatie waarin onder meer een zogenoemde artikel 19-vordering is gedaan. Dit zijn vorderingen die worden gedaan voor de Belastingdienst, gemeenten en waterschappen. Na inwerkingtreding van de Wet vBVV bepaalt artikel 19, zevende lid, IW 1990 dat een artikel 19-invorderaar int als hij inkomen vordert voor een vordering met een voorrecht dat hoger is dan alle andere vorderingen waarvoor beslag ligt.

De andere uitzondering is opgenomen in artikel 478, tweede lid, Rv, dat onderdeel uitmaakte van de Wet vBVV en naar de Wskd wordt overgeheveld. Dit artikellid gaat over de situatie waarin het oudste beslag is gelegd door een beslaglegger die zonder tussenkomst van een deurwaarder beslag kan leggen en die een hoger bevoorrechte vordering heeft dan de vordering van de deurwaarder met het oudste beslag. Artikel 478, tweede lid, Rv dat wordt overgeheveld naar de Wkd regelt dat de eerste beslaglegger de functie van coördinerende deurwaarder vervult als het een beslaglegger betreft die zonder tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder beslag kan leggen voor een hoger bevoorrechte vordering dan de vordering van de eerste deurwaarder.

In het licht van het voorgaande is het bij het identificeren van de coördinerende deurwaarder van belang om te weten of een partij beslag heeft gelegd voor een preferente vordering

en wat de wettelijke grondslag van die vordering is en welke van de partijen genoemd in het wetsvoorstel zij is.

Onderdeel e

Een partij die conservatoir beslag heeft gelegd kan geen coördinerende deurwaarder zijn. Daarom is het van belang te weten of een partij executoriaal of conservatoir beslag heeft gelegd.

Onderdeel f

Welke van de beslagleggende partijen de rol van coördinerende deurwaarder moet vervullen, kan afhankelijk zijn van de datum van het beslag. Daarom is het nodig om de datum van het beslag te weten.

Onderdeel g

Om te beoordelen of er reeds een coördineerde deurwaarder is en de beslagleggende partij die rol moet overnemen, is het van belang om te weten of er al een coördineerde deurwaarder is en zo ja, welke partij dat is of die rol toekomt. Teneinde contact met deze partij op te nemen is het nodig over de naam en adresgegevens van deze partij te beschikken.

Artikel 5. Gegevensuitwisseling met betrekking tot de uitvoering van het coördinerend deurwaarderschap

Als sprake is van meerdere derdenbeslagen ten laste van de schuldenaar op dezelfde inkomstenbron, treedt een van de beslagleggende partijen in de rol van coördinerende deurwaarder. De overige beslagleggende en verrekenende partijen verwijzen de schuldenaar en de derde als het gaat om de beslagvrije voet in al hun communicatie zoveel mogelijk naar deze coördinerende deurwaarder. Hij stelt de beslagvrije voet vast, int en verdeelt de gelden en treedt op als aanspreekpunt bij vragen. Het is daarom van belang dat coördinerende deurwaarder weet welke partijen nog meer beslag hebben gelegd of verrekenen.

Artikel 5 van de AMvB bepaalt dat met betrekking tot de uitvoering van het coördinerend deurwaarderschap de volgende gegevens desgevraagd worden verstrekt:

Onderdelen a en b

De coördinerende deurwaarder moet weten of een van de op de routevoorziening aangesloten partijen een derdenbeslag heeft gelegd of verrekening heeft lopen ten aanzien van een periodieke inkomstenbron van de schuldenaar onder een derde, en zo ja, van welke bevoegdheid voor het leggen van derdenbeslag of verrekenen zij gebruikmaakt. Voorts moet zij weten welke partij het betreft. De coördinerende deurwaarder moet immers weten aan wie hij gelden moet afdragen.

Onderdeel c

Een schuldenaar kan verschillende inkomstenbronnen hebben. Bijvoorbeeld salaris en een uitkering. Lopen er bij het salaris of de uitkering verschillende derdenbeslagen of verrekeningen, dan is er per inkomstenbron een coördinerende deurwaarder. De coördinerende deurwaarder treedt uitsluitend op namens de partijen die beslag hebben gelegd op de inkomstenbron waarop de partij die de coördinerende deurwaarder is zelf beslag heeft gelegd. Teneinde te kunnen bepalen namens welke partijen de coördinerende deurwaarder optreedt, heeft de coördinerende deurwaarder het RSIN of BSN van de derdebeslagene nodig.

Onderdeel d

Het is van belang te weten of een partij executoriaal of conservatoir beslag heeft gelegd, omdat een conservatoir beslag de verdeling kan stilleggen. De verdeling wordt niet stilgelegd indien het conservatoire beslag is gelegd voor een lager bevoorrechte vordering dan waarvoor het executoriale beslag is gelegd.

Onderdeel e

Van belang voor de verdeling van gelden is te weten of een partij een preferente of concurrente vordering heeft. Op deze manier kan de coördinerende deurwaarder bepalen welke vorderingen eerst moeten worden afgelost.

Onderdeel f

Voor de verdeling van de gelden is van belang om te weten wat de hoogte van de openstaande vorderingen is. De coördinerende deurwaarder moet de opbrengst naar evenredigheid verdelen en bijhouden wanneer de vorderingen volledig zijn afgelost.

Onderdelen g, h en i

In geval het coördinerend deurwaarderschap wordt overgedragen, bijvoorbeeld wanneer de vordering waarvoor de coördinerende deurwaarder beslag heeft gelegd volledig is afgelost, is het van belang dat de reeds vastgestelde beslagvrije voet (onderdeel h) en de gegevens op basis waarvan die is berekend door de coördinerende deurwaarder (onderdeel i) kunnen worden opgevraagd bij een aangesloten partij die de beslagvrije voet al had berekend. Daarbij is het voor de coördinerende deurwaarder van belang te weten op welke datum de beslagvrije voet is vastgesteld door de coördinerende deurwaarder (onderdeel h), omdat de beslagvrije voet ten minste een keer per jaar opnieuw moet worden vastgesteld.

Vice versa moeten op de routeervoorziening aangesloten partijen die niet de coördinerende deurwaarder zijn de beslagvrije voet en gegevens waarop deze is gebaseerd kunnen opvragen bij de coördinerende deurwaarder. De coördinerende deurwaarder is gehouden deze informatie desgevraagd te verstrekken op grond van artikel 475i, vijfde lid, onderdeel b, Rv.

Onderdeel j

In artikel 96 Burgerlijk Wetboek is op 1 januari 2018 een nieuw derde lid ingevoegd. Het artikellid regelt het verhaal op de goederen van de beperkte huwelijkse gemeenschap voor een niet tot de gemeenschap behorende schuld (privéschuld) van een echtgenoot. Het verhaal voor privéschulden in geval van een beperkte gemeenschap van goederen is beperkt tot de helft (van de opbrengst) van uitgewonnen goederen van de gemeenschap, waaronder ook periodieke inkomstenbronnen. De andere helft komt de andere echtgenoot toe en valt buiten de gemeenschap. Daarom moet de coördinerende deurwaarder weten of beslag is gelegd op de periodieke inkomstenbron voor een privéschuld. Is dat het geval, dan is het bedrag dat de coördinerende deurwaarder mag innen beperkt tot de helft van het bedrag (van de opbrengst) van het beslag op de periodieke inkomstenbron. De niet geïnde helft dient de coördinerende deurwaarder over te maken aan de echtgenoot van de schuldenaar. Daarvoor heeft de coördinerende deurwaarder de naam van de echtgenoot en diens bankrekeningnummer nodig. Een partij die door de coördinerende deurwaarder wordt bevraagd op in onderdeel j bedoelde gegevens, kan deze vanzelfsprekend uitsluitend verstrekken indien en voor zover zij daarover beschikt.

Onderdeel k

De Ontvanger, de ambtenaar belast met de invordering van gemeentelijke belastingen, de ambtenaar belast met de invordering van waterschapsbelasting, de belastingdeurwaarder en de Belastingdienst/Toeslagen kunnen inkomen vorderen conform de regeling hiervoor in artikel 19 IW 1990. Deze partijen mogen op grond van dit artikel de beslagvrije voet aantasten (eerste lid, tweede volzin). De aantasting van de beslagvrije voet houdt in dat in bepaalde gevallen op vordering van een van de partijen ten hoogste een tiende gedeelte van het bedrag waarvoor de beslagvrije voet geldt, wordt aangewend voor de voldoening van de belastingschuld. Deze bevoegdheid kan uitsluitend worden toegepast indien de belastingschuldige op het tijdstip waarop de vordering wordt gedaan, meer dan één belastingaanslag waarvan de enige of laatste betalingstermijn met ten minste twee maanden is overschreden, niet heeft betaald en hij met betrekking tot deze belastingaanslagen geen verzoek om uitstel van betaling heeft gedaan, niet in aanmerking komt voor uitstel van betaling of de gestelde voorwaarden voor uitstel van betaling niet is nagekomen, en geen verzoek om kwijtschelding van belasting heeft gedaan of niet in aanmerking komt voor kwijtschelding van belasting (art. 19, tweede lid, IW 1990). Voor het innen en verdelen van gelden moet de coördinerende deurwaarder weten of een van partijen van deze bevoegdheid gebruikmaakt.

Onderdeel I

Op grond van sociaalzekerheidswetgeving kunnen het college van burgemeester en wethouders en UWV de beslagvrije voet op nihil vaststellen bij invordering van kosten van bijstand en een bestuurlijke boete bij dwangbevel. De grond hiervoor is – kort gezegd – het niet of niet behoorlijk nakomen van een informatieverplichting. Voor het innen en verdelen van gelden moet de coördinerende deurwaarder weten of een partij van deze bevoegdheid gebruikmaakt.

Artikel 6. Nadere regels over het gebruik van de gegevens

Artikel 6 geeft de grondslag om bij ministeriële regeling per partij te bepalen welke gegevens voor welk doel mogen worden opgevraagd. Een partij mag uitsluitend die gegevens opvragen waarvoor zij in de aanvullende uitvoeringstoets op de AMvB genoegzaam heeft gemotiveerd waarom deze gegevens noodzakelijk zijn om het desbetreffende doel te verwezenlijken.

Artikel 7. Aanwijzing partijen op grond van artikel 4 van de wet

Artikel 4 van het wetsvoorstel geeft de grondslag om bij AMvB te bepalen welke partijen naast gerechtsdeurwaarders gegevens mogen opvragen ten behoeve van een opportuniteitsafweging. In artikel 7 van de AMvB worden als bevoegde partijen aangewezen: gemeenten, waterschappen en het CJIB.

Artikel 8. Verwerkingsverantwoordelijke routevoorziening

Artikel 8 benoemt de Minister van SZW als de verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van gegevensuitwisseling via de voorziening. De verwerkingsverantwoordelijkheid geldt vanaf het moment dat gegevens bij de voorziening worden aangeleverd tot het moment dat de gegevens worden afgeleverd bij de ontvangende partij of wanneer het versleutelde BSN wordt verwijderd. Partijen hebben op grond van hun wettelijke bevoegdheid om beslag te leggen of te verrekenen een eigen verwerkingsverantwoordelijkheid voor de verwerking van gegevens die zij via de voorziening hebben verstuurd en ontvangen.

Artikel 9. Verwerker van de routevoorziening

Eerste en tweede lid

Deze artikelliden benoemen de verwerker en de bijbehorende taken. UWV treedt op als verwerker en belast een afzonderlijk en herkenbaar organisatieonderdeel met de betreffende taken, te weten BKWI. De formulering is geïnspireerd op artikel 5.21 van het Besluit SUWI. Ten behoeve van de consistentie is er in het tweede lid voor gekozen uit te gaan van hetzelfde organisatieonderdeel dat in de SUWI-keten de beheertaken uitvoert, BKWI. Zoals in het eerste lid omschreven bestaan de taken van de verwerker uit:

- a. de inrichting en het beheer van de voorziening;
- b. de ondersteuning van de partijen bij het beheer en gebruik van de voorziening;
- c. de jaarlijkse rapportage over de opzet en werking van de voorziening en procedures, gericht op het waarborgen van een exclusieve, integere, beschikbare en controleerbare verwerking van gegevens.

Derde lid

BKWI dient op grond van het derde lid medewerking te verlenen aan een onderzoek van de Minister van SZW in geval van een inbreuk in verband met persoonsgegevens. Het gaat om een inbreuk als bedoeld in artikel 4, onder 12, AVG. Het betreft een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens.

Artikel 10. Bewaartermijn voor het versleutelde BSN van beslagene en logdata

Bij de aanmelding en afmelding van een beslag of verrekening verstrekt de melder het BSN van de beslagene aan de routeervoorziening. Hierin wordt het BSN op grond van het wetsvoorstel versleuteld opgeslagen. Het derde lid bepaalt ook dat hiervoor een termijn bij AMvB wordt bepaald.

Indien burgers een inzageverzoek doen op grond van artikel 15 van de AVG, dient de verwerkingsverantwoordelijke aan te geven welke partij, op welk moment, diens persoonsgegevens heeft verwerkt. Deze logdata wordt stelselmatig en automatisch opgeslagen op grond van het wetsvoorstel. Het geeft ook de grondslag om de termijn van deze registratie bij AMvB te bepalen. Aan de logdata wordt het versleutelde BSN gekoppeld, zodat gedurende de bewaartermijn kan worden teruggevonden welke partij, op welk moment, persoonsgegevens van een burger heeft verwerkt.

Artikel 10 bepaalt de bewaartermijn van het versleutelde BSN en de logdata in de routeervoorziening op de periode tussen de aan- en afmelding van een beslag of verrekening plus achttien maanden. Op deze manier kan een burger ook nog binnen een redelijke termijn na afmelding van een beslag of verrekening dat op hem betrekking heeft antwoord krijgen op een inzageverzoek. Achttien maanden na de afmelding van een beslag of verrekening worden de logdata met daaraan gekoppeld het versleutelde BSN vernietigd.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 12. Citeertitel

Deze AMvB wordt aangehaald als het Besluit stroomlijning keten voor derdenbeslag.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,